

להשוואה: חסרי פ״נ – הנ׳ שנבלעת

בלשי השורש – גזרות הנחים

🎯 מה נלמד?

- להכיר גזרה „שכנה" לנחים: חסרי פ״נ.
- לזהות את הדגש שבא במקום הנ׳.
- להבחין בין 2 אותיות עם דגש (פ״נ) ל־2 אותיות בלי דגש (ע״ו/י).

🔎 תיק החקירה

הרוח הִפִּילָה את העלים. „הוא אתמול" – הִפִּיל. מורידים מוספיות – נשארות פ־ל, ובפ׳ יש דגש! הדגש הוא „טביעת האצבע" של נ׳ שנבלעה: נ־פ־ל. 🟣

השם

פ״נ: האות הראשונה בשורש היא נ׳. בחלק מהבניינים והזמנים היא נבלעת באות שאחריה ומשאירה בה דגש.

🧩 נחים או חסרים?

בנחים האות נכתבת ולא נשמעת (הוֹבִיל), או נעלמת (קָם). בחסרי פ״נ הנ׳ לא נכתבת בכלל – אבל משאירה סימן: דגש.

🔎 איך מזהים?

נשארו 2 אותיות, ובאות הראשונה דגש ← חסרה נ׳ בהתחלה: הִגִּיעַ ← ג־ע ← נ־ג־ע.

📍 איפה זה קורה?

הפעיל (הִפְּיל, הִכְּיר), הופעל (הֻגַּשׁ), נפעל (נִגַּשׁ), ועתיד קל (יִפֹּל, יִסַּע). בקל עבר הנ׳ נשמעת: נָפַל, נָסַע.

🏗️ הגזרה בבניינים

בניין	דוגמאות
קל	נָפַל, נָסַע (עבר); יִפֹּל, יִסַּע (עתיד)
נפעל	נִגַּשׁ
הפעיל	הִפִּיל, הִגִּיעַ, הִכִּיר, הִבִּיט
הופעל	הֻגַּשׁ, הֻפַּל

🔍 בלשים בפעולה

הרוח הִפִּילָה את העלים מהעץ.

⏪ **הוא אתמול**	הִפִּיל
🏗️ **בניין**	הפעיל
✂️ **מה נשאר**	פ־ל
🌱 **שורש**	**נ־פ־ל** · פ״נ

🔍 בלשים בפעולה

הוא נִגַּשׁ ללוח ופתר את התרגיל.

⏪ **הוא אתמול**	נִגַּשׁ
🏗️ **בניין**	נפעל
✂️ **מה נשאר**	ג־ש
🌱 **שורש**	**נ־ג־ש** · פ״נ

🔍 בלשים בפעולה

זהירות, הספר עוד יִפֹּל מהשולחן!

⏪ **הוא אתמול**	נָפַל
🏗️ **בניין**	קל
✂️ **מה נשאר**	נ־פ־ל
🌱 **שורש**	**נ־פ־ל** · פ״נ

💡 בעתיד: יִפֹּל – הנ׳ נבלעה והשאירה דגש בפ׳.

✋ נסו לבד

1. האוטובוס הִגִּיעַ בדיוק בזמן. ← **נ־ג־ע**
2. בחוג הִכַּרְתִּי חברה חדשה. ← **נ־כ־ר**
3. המציל הִצִּיל את השחיין העייף. ← **נ־צ־ל**
4. הִגַּשְׁנוּ את העבודה בזמן. ← **נ־ג־ש**

⚠️ שימו לב

- לא כל נ׳ בתחילת פועל היא אות שורש: בנְכְנַס הנ׳ היא מוספית של נפעל (כ־נ־ס).
- לפני אות גרונית הנ׳ לא נבלעת: הִנְהִיג, הִנְחִיל.
- השורש ל־ק־ח מתנהג כמו פ״נ: יִקַּח, קַח.

🧠 סיכום

- פ״נ = הנ׳ הראשונה נבלעת ומשאירה דגש.
- 2 אותיות + דגש ← נ׳ בהתחלה.
- 2 אותיות בלי דגש ← י/ו באמצע (ע״ו/י).

🚀 עכשיו מתרגלים

פעילויות, משחק ודפי תרגול באתר:

https://gizrot-hanachim.sites.tab.bot/u-pn.html

